

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x 55 mm po K 150. Uradni razglaš, poslano ter novice isti prostor K 2. Pri večjem naročilu popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošli ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 288, za pol leta K 144, za četrt leto K 72, za mesec K 24. Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Sijajni uspehi naše stranke v mariborskem okrožju.

Po naših dosedanjih poročilih je zmagala naša stranka pri volitvah nad vsemi meščanskimi strankami v naslednjih občinih:

Pobrežje, Lajtersperk, Kamnica, Bresternica, Dogoše, Ježenca, Račje, Slivnica, Rogoza, Pekre, Zg. Sv. Kungota, Tezno, Sp. Poljskava, Rdeči breg, St. Lorenc na Pohorju, skupaj s komunisti imamo večino v Studencih in Radvanju.

V celem okraju je dobila naša stranka po do sedaj znanih rezultatih nad 250 odbornikov. — Dopisni urad še ni nič poročal o volitvah tega okraja.

Se nekaj rezultatov občinskih volitev:

LDU Trbovlje, 12. Volilnih upravičencev 3210, oddanih glasov 2462. Od teh so dobili: SLS 212 glasov, JSDS 345 glasov, kmetijska delavska republikanska skupina 1572 glasov, strokovna skupina privatnih nameščencev 175 glasov, slovenska napredna gospodarska stranka 176 glasov.

LDU Trbovlje, 12. maja. Izid občinskih volitev. SLS 3 odbornike, JSDS 5 odbornikov, DKRS 23 odbornikov, strokovna skupina privatnih nameščencev 2 odbornika, Slovenska napredna gospodarska stranka 3 odbornike.

LDU Sv. Rupert (Celje) 12. maja. Oddanih 193 glasov, od teh sta

dobili Slovenska kmetijska zveza 156 glasov (13 odbornikov), SKS 37 glasov (3 odbornike).

LDU Loka pri Zidanem mostu, 12. maja. SLS 162 glasov (9 odbornikov), SKS 56 glasov (3 odbornike), delavska republikanska stranka 148 glasov (8 odbornikov), kmetijska delavska zveza, NSS in JDS na skupni listi 62 glasov (4 odbornike).

Zužemberk, Oddanih glasov 658, SKS 158 glasov (6 odbornikov), stranka »Proč z mogotci« 29 glasov (1 odbornik), Ljudska stranka v Hinjah 238 glasov (9 odbornikov), Ljudska stranka v Šmihelu 28 glasov (1 odbornik), SLS 205 glasov (7 odbornikov).

OKRAJ KRŠKO.

LDU Kostanjevica, 10. SLS 270 glasov (16 odbornikov), SKS 98 glasov (5 odbornikov), socijalni demokrati 47 glasov (3 odbornike), Tržišče, 10. SLS 91 (7), SKS 128 (9).

OKRAJ KRANJ.

Strazišče, Oddanih glasov 343. Od teh so dobili gospodarska stranka 74 glasov (5 odbornikov), kmetijska delavska zveza 115 glasov (8 odbornikov), delavska zveza 65 glasov (5 odbornikov), kmetijska zveza 89 glasov (6 odbornikov).

CELJSKA OKOLICA.

Petrovče, Izid popravljamo sledeče: Oddanih 390 glasov. SKS 110 (7), SKS 87 (5), JSDS 193 (12).

Iz konstituante.

LDU Beograd, 11. Danes zjutraj ni bilo seje ustavotvorne skupščine. Popoldne se je seja pričela ob 16.30. Na dnevnem redu je bilo nadaljevanje generalne debate o ustavnem načrtu. Po izvršenih formalnostih je prvi govoril dr. Miroslav Spaljaković (radikalec), ki je izjavil, da sta boljševizem in komunizem predmet socijalne patologije. Najvišji politični pojmi in oblika družabne organizacije je država, ki ima naravno tudi nedostatke kakor vse, kar je človeškega. Napadal je komunizem tako v Rusiji, kakor tudi v splošnem, ter je izjavil, da smatra socializem za koristen in potreben, ker pospešuje uveljavljanje čim večje materialne in moralne pravičnosti v gospodarskem življenju v sedanosti in je element napredka v bodočnosti. Sodil, da bi bilo treba nekatere točke iz socialističnega programa vstaviti v sedanjo ustavo. Zasebna lastnina, kakor tudi družina predstavljata ustanovi, ki izhajata iz narave, kakor tudi iz instinkta ter se ne moreta uničiti.

Boljševizem nima smisla za življenje. V njem prevladujejo degenerirani tipi. Komunizem se ne more vzdržati, ker predstavlja diktaturo, ki je nasprotna sedanemu pojmovanju o državi in sedanemu življenju. Zato so mu nasprotniki tudi radikalci. Tega so se oni doslej držali in bodo to svoje stališče določili tudi v ustavi. Obljubljanje socijalne revolucije je utopija. O revoluciji se v zgodovini ne more govoriti kot o pojavu razuma. Obznana je bila potrebna, dolžnost državnikov in onih, ki jim je glavno varnost države. Ako bi ruska vlada postopala 1. 1918 tako kakor je sedaj naša, bi bila Rusija rešena. Čestita ministru Draškoviću, ker se je ob tej priliki pokazal tako odločenega. Nadalje je govornik naglašal, da so sicer Srbi in Hrvati dve plemeni, toda iste narodnosti, to je srbsko-hrvatske narodnosti, na podlagi katere je treba položiti temelj naši edinstveni državi. Radikalci so proti separatizmu in federalizmu, ker sta proti interesom narodnega življenja. — Za njim je govoril dr. Hohnjec (Jugoslovanski klub) v smislu programa Jugo-

slovenskega kluba odnosno proti vladnemu ustavnemu načrtu.

Posl. Agatonovič (demokrat), ki je nato govoril, je naglašal, da se žane ne more živeti od zgodovine. Očita Narodnemu klubu, da še vedno misli, da je Beograd Budimpešta. V centralizmu so vsi pogoji našega unitarizma, da čimprej postanemo narod ene mentalitete od Triglava do Soluna. Nadalje je navajal vsa jamstva, ki jih prinaša ustava. Široka samouprava je dovolj, da se glasuje za vladni ustavni načrt. Baval se je nato z govorom dr. Šurmina ter je naglašal, da brez Beograda ni Jugoslavije. Pravi, da se Narodni in Jugoslovanski klub zblížujeta, žal samo zato, ker se bojita srbske hegemonije. Navaja, koliko so žrtvovali Srbi in vprašuje, če je to hegemonija. Kakor Srbi, tako so tudi Hrvati in Slovenci borili, ne za Hrvatsko ali Slovenijo, nego za edinstveno državo. Srbija je močna v skupnosti s Hrvatsko, a Hrvatska je močna z močno Srbijo, medtem ko je Slovenija najjača z močno Hrvatsko in Srbijo. Bolgarska rasa je megalomanska, ker stremi po hegemoniji na Balkanu in to je treba zlomiti.

Nato je govoril Radoslav Bojič (komunist). — Seja se je zavlekla pozno v noč, da bi čimprej končali vsi govorniki in se moglo preiti na glasovanje, ki bo morebiti že jutri.

LDU Beograd, 12. Današnja sejo ustavotvorne skupščine je ob 9. uri otvoril predsednik dr. Ivan Ribar. Prvi je govoril dr. Mate Drinković, ki je branil zahteve Narodnega kluba in poudarjal njegovo patriotsko zadržanje. Govoril je proti vstavljanju ustave in proti postopanju napram narodu, kakor je sedaj v navadi. Primerjal je naš današnji sistem z ruskim carističnim sistemom, ki ni ničesar opravil s silo. Narod je suveren in ustava mora biti sporazumno delo vseh socijalnih, plemskih in narodnih skupin, ki morajo najti skupne točke, če hočejo zgraditi ustavo. Za to je pa treba sporazuma, ki ga pa danes ni.

Nato je govornik nastopil za pokrajinske oblasti in kritiziral vladni načrt ustave. Izjavil je, da hoče

slišati zadnjo besedo od vlade, ali je voljna delati v sporazumu z željami Hrvatov. Po tej izjavi vlade bi mogel on v parlamentu podati končno izjavo o tem, kako se je odločil Narodni klub. — Nato je govoril dr. Dušan Grgin (radikalec) in poslanec dr. Korun, nakar se je seja ob trinajstih in pol končala. Seja se je nato nadaljevala ob šestnajstih.

Najnovije.

KOROŠEC SE POGAJA ZA VLADO IN USTAVO.

LDU Beograd, 12. maja. Danes dopoldne je obiskal ministrskega predsednika Pašiča predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec. Na sestanku se je razpravljalo o izpremembah ustave, o glasovanju in o vstopu Jugoslovanskega kluba v vladu. Do rezultatov ni prišlo. Pogajanja se bodo nadaljevala.

RAZMEJITVENA KOMISIJA GRE NA DELO.

Ljubljana, 12. maja. Topografske sekcije naše delegacije v razmejitveni komisiji odpušajo danes na ozemlje, kjer bo telesa bodoča državna meja med Italijo in kraljevino Srbijo, Hrvatov in Slovencev. Vsega skupaj so odposlane tri sekcije, ki bodo vršile svojo nalogo skupno z odgovarjajočimi italijanskimi sekcijami in sicer tako, da bosta po ena naša in ena italijanska sekcija skupno delovali. Delo teh sekcij bo začelo v okolici v bližini Leskove doline (pri Snežniku) — Laze (pri Cerknškem jezeru) in bo obstajalo v tem, da se bo določila mejna črta na terenu in da se postavilo obmejni kamni.

VPRASANJE GORENJE SLEZIJE.

LDU Berlin, 12. maja. Kakor poroča »Lokalanzeiger«, objavlja »Oberschlesische Post« v Gliwicah razglas polsk. poveljstva, po katerem so se na podlagi gorenjskega vodstva vstajali čet z oblastni zavaznikov ustave vojaške operacije. Določila se je demarkacijska črta, ob kateri so se ustavili vstaji. To črto tvorijo postojanke, ki so jih zasedli vstaji. Medzavazniške oblasti so prevzele jamstva za izvršitev premirja. Berlinski listi označujejo ta dogovor kot izvršitev mirovne pogodbe.

Varšava, 12. maja. Državni podtajnik za notranje posle Piltz je nemškemu upravniku poslal odgovor na nemško noto z dne 5. maja glede Gorenje Slezije. V noti veli, da ne more podati nobene uradne izjave vlade, ker se je zaščita v inozemstvu bivajočih Gorenje Slezijcev poverila Franciji in ker se nahaja glasovalno ozemlje po določbah versailleske pogodbe pod območjem medzavazniške glasovalne komisije. Poljska je v velesilam objavljeno izjavi objavila, da bo sodelovala pri omejitvi vstaje, zaprla meje in prepovedala nabor dobrovoljcev.

Berlin, 11. maja. Po poročilu lista »Vossische Zeitung« iz Londona ugotovlja nota, po poslaniškem svetu poslana Poljski, glede Gorenje Slezije, da poljska vlada ni popolnoma izvršila svojih obveznosti, ker ni ukrenila, kar je mogla, da bi preprečila naraščanje uporniškega gibanja v Gorenji Sleziji. Poljska vlada se pozivlje, da javno in kategorično prevzame vstaje.

MADŽARSKI TEROR NE ODNEHA.

LDU Budimpešta, 11. maja. Ministrski predsednik gróf Bethlen je izjavil napram časnikarjem glede vprašanja Internacija, da bo v tej stvari izvršil nekatere spremembe, vendar pa se ta uredba še ne more popolnoma ukiniti. Internacija je odredba, s katero se Madžarska varuje proti gotovim agitacijam, preventivna odredba, ki je zaradi zunanje političnega položaja potrebna. Ta odredba pa mora dobiti bolj humano obliko, da se ne priglodi nobena krivica. Naposled je izjavil ministrski predsednik, da bo v kratkem v narodni skupščini govoril v tem vprašanju.

ZAMENA RATIFIKACIJ MED FRANCIJO IN AVSTRIJO.

Pariz, 12. maja. Danes se izvrši izmenjava ratifikacij francosko-avstrijskega dogovora glede predvojnih dolgov in postopanja z avstrijsko imovino na Francoskem. Odtlej

dalje se bodo pohištvo, lišna oprava in vsi osebni efekti avstrijskih državljanov na Francoskem, ki so bili doslej pridržani, oddali po točki 12 tozadevne konvencije lastnikom nazaj.

ANGLEŠKO - JAPONSKA ZVEZA.

LDU London, 12. maja. V spodnji zbornici je Chamberlain odgovoril na vprašanje, da bo o obnovitvi angleško-japonske zveze razpravljalo na prihodnji državni konferenci. Ne more reči, ali bo parlament

imel priliko, razpravljati o tem predlogu pred obnovitvijo te zveze.

FRANCIJA USTAVILA OKUPACIJO RUHRKEGA OZEMLJA.

Nauen, 12. maja. Po vesti iz Düsseldorfa je francoska vlada ustavila vse nadaljnje priprave za okupacijo.

TRIANONSKA POGODBA NA ANGLEŠKEM SPREJETA.

LDU London, 11. maja. Zgornja zbornica je zakonski načrt glede trianonske mirovne pogodbe sprejela v tretjem branju.

Na novo delo.

Volitve v Konstituanto so že daleč za nami in ta teden se vrše zadnje občinske volitve v Sloveniji. Med volilnim bojem je prevladovalo volilno organizacijsko in propagandistično delo v naši stranki, dočim se je o pragmatičnih vprašanjih govorilo le o onem, kar je bilo pri volitvah kot geslo, cilj volitev samih.

Napačno bi pa bilo, če bi mislili, da smo z volitvami in volilnimi uspehi vse napravili za socializem. Volitve so merilo naše moči, moči naše ideje, ki jo moramo v času, ko nimamo volilnih ali drugačnih bojev, razširjati, se utrjevati sami v njej s proučevanjem in razmotiranjem tega velikega svetovnega naziranja na podlagi znanstva.

Če smo dobili v mnogih občinah precej velik ali celo absoluten vpliv, bomo morali poskrbeti, da se bo v

teh občinah tudi gojila socialistična politika, ker bi sicer ne imelo pravega pomena, da smo zavojevali občinske odbore.

Seveda delo brez organizacije ne more uspevati. Organizacije, v katerih se bo o vseh teh stvareh razpravljalo, osrednja pisarna za občinsko politiko, vse to bo moralo poleg trdnje zanesljive politične organizacije nepretrgoma in intenzivno poslovati, delati, ker le delo utrjuje in izpopolnjuje našo stranko na znotraj in nje vpliv na zunaj.

Naša naloga mora biti torej sedaj po volitvah v prvi vrsti poglobljevanje socializma s predavanji, diskuzijami in časopisjem, ki ga delavstvo mnogo premalo čita.

Pol litra vina manj na mesec, pa imaš dnevnik »Naprej« vsak dan v svoji hiši. Stori to!

Od kod slabost jugoslovanskega delavskega razreda.

Belgrajske »Socialističke Radničke Novine« so objavile naslednji članek, katerega vsled njegove zanimivosti ponatiskujemo. Glasilo se:

»Ne mislimo govoriti o objektivnih pogojih, ki delajo jugoslovanski delavski razred slabega, namreč govoriti ne nameravamo o ekonomski nerazvitosti dežele, o številni slabosti modernega proletarijata itd. Želimo izpregovoriti nekoliko besed o subjektivni strani vprašanja, katero smo postavili za naslov temu članku.

Zadnji dogodki v jugoslovanskem delavskem gibanju nas silijo, da se pečamo s tem temom. Pred tremi meseci je prišlo nekaj političnih stražnikov in kak uradnik v vse delavske organizacije in dome v Jugoslaviji in jih zaprl, a nekatero na pr. v Bosni tudi razpustili. To stanje traja še danes. Samo dejstvo, da se je vlada odločila za tako nasilje, dokazuje, kako nizko cenijo moč jugoslovanskega organiziranega proletarijata, niti ne računa s kakšnim njegovim odporom. Da se v tem koraku vlada ni zmotila, dokazuje absolutni mir, s katerim je bila povsod v vrstah delavcev sprejeta praktična izvedba »Obznane«. Nikjer nobenega odpora, nikjer nobenega resnega protesta, nikjer nobenega dejanja, ki bi pokazal odporost in bojevitost jugoslovanskega delavskega razreda in ki bi obvaroval njegovo čast v času, ko razredni sovražniki jurišajo na vse večletne pridobitve delavskega boja.

Ne pretiravamo, če trdimo, da vse, kar se je v zadnjem času dogodilo in se dogaja v delavskem gibanju, dokazuje, da je delavsko gibanje izgubilo svoj bojni, revolucionarni značaj ali najmanj svojo bojovno ali revolucionarno energijo, odločnost in hrabrost. Takoj se samemu sebi stavi vprašanje: Kako je to mogoče? Nikdar se ni v našem gibanju slišalo več debelih besed, velikih programov in še večjih obljub, ko ravnvo v zadnjem času, vsled česar je površen opazovalec mogel dobiti prepričanje, da je gibanje ravno sedaj na vrhuncu svojega revolucioniranja. Kako je

mogoče, da je pokret delavskega razreda, katerega večina je ravno letos osvojila revolucionarni delavni program, izgubil revolucionarni značaj, brez katerega ni bil nikdar? Kako je mogoče, da se vlada igra kot z igračko z organizacijami organizirane delavske celote, katere večina je pred kratkim prevzela taktiko boja za neposredno osvojitve vlade?

Baš v tem nerealnem in iluzoričnem premetirvanju položaja, v katerem živimo, v nesposobnosti precenimo svojo in nasprotnikovo moč, v nalaganju neposrednih nalog, za katere manjka moči, leži eden glavnih vzrokov slabosti našega delavnega razreda. Znano je, da so večino našega delavskega razreda zavedli v to duševno stanje takozvani čisti komunisti, njihova stranka in njihovo modro vodstvo. Ti nosijo odgovornost tudi za drug važen vzrok slabosti delavskega razreda, za razkol.

Delavske množice so verjele debelim frazam novih ljudi, ki so to svoje fraze sipali od sebe ali iz prepričanja ali iz osebne potrebe, da izrinejo sposobne ljudi in sami zavzamejo važnejše pozicije v delavskem gibanju. Večina jugoslovanskega delavstva je zaupala svojo usodo popolnoma nesposobnemu in neznanemu vodstvu z nemalo pisarni preteklostjo, a do tega so se dale nepoučene delavske mase zavesti samo vsled tega, ker nisoogle razikovati fraz od dela. Celotudi parlamentarno zastopstvo delavskega razreda, poslanci komunistične stranke, katere so izvolili zavodni delavci in vsakovrstni nezadovoljmeži, je znečeno od vseh vetrov. Velik njihov del nima niti pojma o delavskem gibanju in socializmu, a mnogi so med njimi, ki so včeraj pristopili k komunistični stranki. Tako je tudi parlamentarna pozicija delavskega razreda uničena, ker med komunističnimi poslanci, če izvzamemo par izjem, sploh ni ljudi, ki zaslužijo in so sposobni za predstavnike proletarijata. Ni hče nima pred njimi absolutno nobenega respekta in pri 59 komunističnih poslancih se vrše večja nasilja nad delavskim gibanjem, nego

krat, ko ni bilo v parlamentu nobenega delavskega zastopnika.

Carjevanje fraze o delavskem gibanju je zamenjalo vsako resno delo. Poslom in nalogam, za katere je gibanje imelo moč in je na njihovi izpeljavi moglo delati z uspehom, se je posvečalo malo ali nobene pažnje.

Pri tem razmišljanju nam pride v roke staro delo našega rajnega sodruha Tucovića, ki nam v sedanjih razmerah tako zelo manjka, in na enem mestu beremo naslednje besede: »Vsekakor ne smemo podcenjevati moči nasprotnika in precejevati svoje, mi ne smemo živeti v iluzijah. Moč, ki izhaja od ljudi, katero navidezno ustvarja alkohol. Tako zmage se drago plačajo z mačkom, ki ne mine kmalu.«

Kar pravi pokojni Tucović dalje v istem članku, moremo popolnoma prenesti na stanje, v katerem se sedaj nahaja jugoslovansko delavsko gibanje: »Ali za prihodnost socialno-demokratske stranke je ravno tako nevarno podcenjevati svojo moč, ne imeti vere v svojo sposobnost, krčiti svojo delavnost in pustiti unreti svojo energijo. Kakor ustvarja precejevanje svoje moči iluzije, ki so lahko nevarne za pravi razvoj stranke, more strah in trepet za uspeh in nezaupanje v svojo moč privedi k zlomitvi in ubijanju aktivnosti, ki je za življenje vsake bojovne stranke pogoj za njeno razvijanje in krepitev.«

Nikdar se torej ne sme obupati. Kadar proletarsko gibanje nasede na peščino, treba iskati načina, da se reši in da mu je omogočen svobodni razvoj. Edino socializem more biti tako danes kakor zmerom rešitelj delavskega gibanja. Ustanovitelj jugoslovanskega delavskega gibanja, najboljši socialisti v deželi, se trudijo z vsemi močmi, da obnove našo socialistično delavsko stranko in da proletarijat vodijo samo po potu, katerega so pokazali Marx in njegovi najženjalnejši učenci in ki tudi proti oportunizmu in proti anarhizmu vsa moč za boj in ničesar drugega.

Zmisel našega zedanega dela je tudi sedaj kakor zmerom: Naš končni cilj, socializem imamo neprestano pred očmi in v boju zanj ne poznamo nikakršnih kompromisov. V praktičnem boju nas vodi Lasalova misel, ki pravi: **Kolikor moči — toliko pravice!** — in skrbimo, da postane proletarijat čim močnejši in bolj zedinjen, a da v vsakem trenutku, v svojem vsakdanjem boju zahteva toliko, **kolikor ima moči in kolikor more izvajati.** Zahtevati manj ali več, nego ima moči, vodi ali k oportunizmu ali k neuspehu; v vsakem slučaju taka politika škoduje proletarijatu. Ravnotako se zavedamo točnosti Marxove misli, da mora biti osvobodjenje delavskega razreda samo njegovo lastno delo, zato tudi smatramo za najnujnejšo nalogo, da proletarijat organiziramo, zedinimo, naobrazujemo in upeljemo v boj. Sedaj je že ložje stvarno delati, ker

politika fraz bankrotira. To naše delo je že danes pokazalo lepe uspehe in smo globoko prepričani, da bo to naše obnovno socialistično delo velike zgodovinske važnosti za jugoslovanski proletarijat. Toda ko to delo sprejme cel jugoslovanski proletarijat — mi ne reflektiramo na kakršnekolik reakcionarne »nezadovoljnejše« — potem preneha sedanja slabost delavskega razreda in bo stopnjema napredoval, morda lažje, toda gotovo in končno zavladal nad svojim razrednim neprijateljem, ki se danes z njimi gra kot z igračko. Delavsko gibanje bo potem zopet dobilo svoj revolucionarni značaj, katerega so frazerji uničili. Kakor je prehodil socializem pot od utopije do znanosti, tako se mora tudi delavski razred otresti utopij in osvojiti znanstveni socializem in marksizem. Potem bo boj nepremagljiv.

Politične vesti.

+ Načelno glasovanje v ustavi. Včeraj popoldne se je vršilo načelno glasovanje o ustavi. Glasovalo je za ustavo 227 poslancev, proti pa 93. Proti je glasoval poleg socialistov, komunistov, klerikalcev tudi dr. Trumbić.

+ V ogledalu. O poslancu NSS gosp. Deržiču, ki trdi, da je zastopnik delavstva, je vsled nerodnosti člankarja pisal zadnji »Ponedeljek«: Kaj pravi k temu gospod Deržič, ki je pri vsaki priliki zahteval od demokratov ustmeno ali pisмено, da treba vse štrajkujoče zapreti, odpuštili od železnice, zapreti pol Maribora itd. Vloge teh, ki so zahtevali še vse kaj hujšega, nego je katerakoli Obznan, so se sedaj na deželni vladi. Lepo izpričevalo protinarodnega elementa.

+ Zopet prepovedan časopis. Minister za notranje stvari je s svojim sklepom od 4. t. m. J. br. 12.226 prepovedal listu »Südslavische Korrespondenz«, ki izhaja na Dunaju v nemškem jeziku, razpečevanje in razširjanje v naši državi, ker piše tendenčno o naših razmerah.

+ Okupacija prvega pasa sušanskega ozemlja. Dne 9. t. m. smo izvršili okupacijo prvega pasa v sektorju Reka. Okupacija drugega pasa se izvrši 14. t. m.

+ Novi fašistovski teror na Reki. Na Reki se je pričel ponovno velik teror fašistov. V Bakar je došlo nad 80 beguncev, ki pripovedujejo o grozotah na Reki. Preganjanje je naperjeno proti pristašem Zanella in Jugoslovanom. Bilo je mnogo mrtvih in ranjenih. Karabinerji se zadržijo popolnoma pasivno. Banditi vdirajo v stanovanja in krajejo. Po pripovedovanju beguncem je pričakovati da bo prišlo še večje število reških meščanov sponkaj. Ljudje beže od doma brez vsakih sredstev. — V tork zvečer je došel Zanella s člani svoje vlade ponovno v Bakar po večdnevnem bivanju v Opatiji.

+ Vprašanje zapadne Ogrske. Poslaniška konferenca je pozvala madžarsko vlado, naj še tekom tega meseca preda zapadno Ogrsko Avstriji. Madžarom ta zadeva ne diši, zato nameravajo baje poslati proslulega polkovnika Leharja, da v tej deželi potkusi svojo d'annuncijsko srečo.

+ Za predsednika estonske republike je bil izvoljen zastopnik te v Parizu, Pusta.

+ 15. t. m. bodo češkoslovaški komunisti v Pragi otvorili svoj strankin zbor. O pristopu k tretji internacionali bo referiral ured. J. Doležal iz Brna, o izpremembi strankinega programa s. Sedlak, o »dosedanjem razvoju delavskega gibanja v Češkoslovaški« pa dr. Smeral. Zbor bo zelo zanimiv, kajti odločil bo usodo komunistične stranke v Češkoslovaški.

Dnevna kronika.

Uredba o uradniških plačah, donešena pred kratkim časom, se ne bo nanašala na duhovniške plače, ker je to vprašanje postalo mnogostransko, zlasti po zedinjenju. Vprašanje duhovniških plač se je obravnavalo že pred vojno ter je bila odposlana posebna anketa v Srbijo in Makedonijo, da bi se to vprašanje čimbolje rešilo. Po zedinjenju je postala ta anketa premajhna, ker je v krajih bivše Avstro-Ogrske tudi katoliška in muslimanska duhovščina in se uredba o uradniških plačah ne more raztegniti tudi na to duhovščino, ki se nahaja v posebnih razmerah, katere je treba obravnavati ali vzetj v poštev pri uveljavljenju takega sklepa. Minister za vero je vstavlil v proračunski predlog odstavek, ki ima služiti kot materialna podlaga, da se takoj prične z izplačevanjem doklad na duhovniške plače, čim se to vprašanje uredi.

Naznanitev izgubljenih denarnih pošiljav bivšim vojnim ujetnikom. Oddelek ministrskega sveta za izvršitve mednarodnih dogovorov objavlja: Vse one osebe in družstva, ki zahtevajo povračilo za izgubljene denarne pošiljave bivšim avstro-ogrskim vojnim ujetnikom v sovjetski Rusiji, se naprošajo, da pošljejo svoje prijave ali neposredno likvidacijskemu odseku kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na Dunaju, ali pa Oddeleku za izvršitve mednarodnih dogovorov v Beogradu. To velja tudi za vsa oblastva, ki so te prijave že prejela, v slučaju, da so že uveljavile postopanja, v kolikor to spada v njihovo pristojnost.

Adaptacija sarajevskega gledališča. Pričelo so se adaptacije na Društvenem domu v Sarajevu, ki je bil kupljen za gledališče. Gledališče bo imelo nekoliko vrst širokih lož, balkon in galerijo za stojišče. Oder bo razširjen in podaljšan. Dela bodo končana meseca avgusta, tako da bo gledališče moglo pričeti z predstavami meseca septembra.

Pozor, tobakarji. Kakor doznavamo, se pripravljajo novo podražanje tobaka in sicer slabim vrstam, v tem ko ostanejo cene finjših neizpremenjene.

Tečaj za gozdne in lovške čuvale. V Kostanjevici na Dolenjskem se vrši pri odtodnem gozdnem oskrbništvu tečaj za gozdne in lovške čuvaje in tekom istega tudi pouk o ribarstvu in sicer v času od 1. junija do 8. junija t. l. Sporazumno z Gozdarskim oddelkom deželne vlade se določa, da se tega pouka lahko udeležijo tudi ribiči čuvaji in sploh interesente, ki se zanimajo za ribarstvo in ribogojstvo. Za omejeno število udeležencev je poskrbljeno za stanovanje in hrano po režijskih stroških. Poverjenstvo za kmetijstvo je namenilo 5 udeležencem podporo po 300 K. Prijave kakor tudi prošnje za podporo, ka-

terim je priložiti ljudskošolsko izpustnico, npravnstveno in ubožno spričevalo ter morebitno izpričevalo gospodarja, pri katerem je prosilec služben, je vložiti pri podpisanim poverjenstvu najkasneje do 21. t. m. Ta pouk ne daje nikakršne pravice do kakakega naslova ali kake usposobljenosti. — Poverjenstvo za kmetijstvo v Ljubljani.

Društvo slušateljev jurd. fakultete v Ljubljani si je pretekli mesec nabavilo iz čistelega dobička plesa, prirejenega dne 7. febr. 1921, od članarine ustanovnih in podporih članov ter raznih daril strokovno knjižnico, ki pa vsled izredno visokih cen knjig in pomanjkanja istih niti daleko ne zadostuje. Ker se je na lansko prošnjo odzval le eden ljubljanski odvornik in poslal družstvu knjige, se obrača društveni odbor ponovno na vse pravnikarje in drugo občinstvo s prošnjo, da bi odstopili družstvu strokovne knjige ali brezplačno ali pa vsaj proti odškodnini. — Odbor.

Občinstvo se opozarja, da so vsi denarni zavodi na Binkoštno soboto, 14. t. m. zaprli.

Polasnilo. Da ne bo mogoče kakakega nesporazumljenja, izjavljamo, da je bilo poročilo LDU o seji konstituanze z dne 9. in 10. t. m. nekoliko spremenjeno od uredništva.

Mezdno gibanje nastavljujev štajnbajsovih podjetjih v Bosni. Pred kratkim so delavci štajnbajsovega gozdnega podjetja, ki je prešlo v državno last, izročili centralni vladi svoje zahteve po zvišanju plač in sicer za kvalificirane delavce za 80 od sto, a za nekvalificirane 100 od sto. Sedanje plače so za kvalificirane delavce 15 D, za nekvalificirane 6 D dnevno. Rok za odgovor je potekel 10. t. m.

Opustitev pošne nabiralnice Sv. Florijan in uvedba selške službe pri p. uradu Rogatec. S 15. majem t. l. se ustavi poslovanje pošne nabiralnice sv. Florijan, s 16. majem t. l. se pa uvede pri poštenu uradu Rogatec dostavljanje pošnih pošiljk po selškem pismonožju v sledečih krajih: I. okraj: Brezovec, Stojno selo, Struce in Tiske (zapadni del), II. okraj: Tiske (vzhodni del) Donačka gora, Sv. Jurij in Zabe vrh. Dostavljalo se bo v vsakem okraju vsak dan razven nedelj.

Razglasit Dne 3. junija 1921. ob 10 uri dopoldne se bo pri ljubljanskem okrajnem glavarstvu v sobi št. 3 potom javne dražbe oddal v zakup lov občine Grosuplje in dne 4. junija ob 10 uri dopoldne se bo istočasno oddal v zakup lov občine Št. Vid nad Ljubljano za petletno dobo to je od 1. julija 1921 do 30. junija 1926. K tej dražbi se vabijo interesi in pristavkom, da morajo dražbene pogoje vsak dan ob uradnih urah na glavarstvu vpogledati.

Iz stranke.

Sodruge, katerim so se razposlali v razprodajo »Spominski listi za žrtve 24. IV. 1920«, nujno pozivljamo, da pošljejo denar za razprodane liste po položnici, katere se je priložila pošiljati, nerazprodane liste pa vrnejo na naslov: Rado Čečelnik, Ljubljana, Turjaški trg 4. — I. Vdove po padlih sodrugah in druge žene prihajajo neprestano izpraševati, kdaj se bo nabrani denar razdelil, odbor pa tega ne more storiti, ker mu je doslej jedva tretjina zaupnikov obracunala. Sodrug, bodite točni in ne pustite, da bi se akcija še nadalje vsled vaše krivde zavlačevala. — Predsednik.

Diskusijski večer bo danes, v petek ob 20. uri v mali dvorani »Mestnega doma«.

Vestnik Svobode.

Delavsko izobraževalno društvo »Svoboda« na Vrhniki priredj na binkoštno nedeljo 15. t. m. društveni izlet k staremu mlinu. Jostvine in plače so preskrbljene. Zbratišče na »Križ pot«. Odhod ob 13. uri.

Na prostem svira kvartet iz Bistre. Član »Svobode« naj se udeleže izleta polnoštevilo. Prijatelji društva in drugi gosti dobrodošli. — Odbor.

Dramatični odsek »Svobode« iz Ljubljane gostuje na binkoštno soboto in nedeljo v Trzinu. V soboto uprizori ob 8. uri zvečer »Zeno vrag«, drama v 5 dejanjih. Spisal Schönher. V nedeljo zvečer ob 8. uri, pa »Otroško tragedijo«, drama v 3 dejanjih. Spisal Schönher. Obe predstavi se bosta vršili v dvorani konzumnega društva za Slovenijo. — Opozorjamo vse sodruge, sodružice in prijatelje delavstva, da se teh predstav udeležijo čim najštevilnejše.

S. K. »Svoboda«. Ljubljana. Danes, v petek, dne 13. t. m. ob 7. uri zvečer se bo vršil redni članski sestanek v društvenih prostorih, Šelenburgova ulica 6, II. nadstr. Udeležba vsled važnega dnevnega reda dolžnost! — Tajnik.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji »Svoboda«.

Sport.

Turiste in izletnike opozarjamo, da bodo o Binkoštih odprte sledeče kočje in Domovi Slov. Plan. Društva: Turist. hotel »Zlatorog« 523 m ob Bohinjskem jezeru, Bistriška kočja 600 m v Kamniški Bistrici in Valvazorjeva kočja 1180 m pod Stolom. Na novo pa se otvorite obedve kočji na Golci in sicer Jeseniška kočja 1582 m in Kadilniška kočja 1835 m vrh Golice. Pri pomnjam, da je nad Jeseniško kočjo po Golcah še mnogo snega in naj se turisti primerno opremitjo. Coizova kočja 1799 m na Kokrskem sedlu pod Grintavcem bo odprta samo na Binkoštno nedeljo in ponedeljek; oskrbnik bo gori. Aljažev dom 1000 m v Vratih o Binkoštih še ne bo odprt, v sled vremenjskih neprik in ne-nadnih izprememb v oskrbništvu, pač pa se otvori žimpreje. Kamniška kočja 1800 m na Kamniškem sedlu ostane vsled snežnih razmer še nekaj časa zaprta in se otvori, kakor hitro bodo dopuščale razmere. Ob tej priliki javljamo tudi planincem in planinkam razveseljivo vest, da je prešel hotel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru v oskrbo SPD ter se vrši ravno te dni prevezemanje inventarja.

Nogometne tekme Hiriša: Šparta, Zagreb se vrše na binkoštno nedeljo in ponedeljek na sportnem prostoru pred drž. kolodvorom. Pričetek ob 17. uri. Vstopnina sedeži I. vrste (numerirani) K 20.—; II. vrste K 16.—; stojišča K 10.—; članske in dijaške vstopnice K 6.—. Sledeje je v predprodaji pri blagajni na igrišču v nedeljo in ponedeljek od 10. do 12. ure. —Hrv. Š. K. Šparta je med najboljšimi prvorazrednimi klubi Zagreba. Lansko leto je igrala proti Hiriši 2 : 3.

Po svetu.

— Proslava Prvega maja v Italiji. V vseh mestih in trgih v Italiji so se vršili manifestacijski obhodi in shodi v praznovanju 1. maja. Velikanski so bili shodi v Milanu, Turinu, Bologni, Ferrari, Mantui, Rovignu, Palermu, pa tudi v Rimu. V teh mestih je bila proslavitev prvega maja še precej mirna, dočim je bila marsikje drugod vsled nastopa fašistov krvava.

— Iz dolgega časa. Ameriški predsednik Harding meri 190 cm in tehta nad en sto. Večjih in težjih ljudi na svetu seveda ne manjka.

— Bolgarska urgira. Bolgarska vlada je zaprosila, naj ji došlje čas in prostor, da nam po mirovnem dogovoru izroči 15 tisoč pršk in 15 milijonov nabojev.

Veletrgovsko podjetje v Ljubljani

išče za vodjo svojega železniskega oddelka samostojnega, vsestranske naobraznega strokovnjaka. Vstop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe je nasloviti pod »Železnica« na upravo lista.

Organizirano delavstvo se opozarja na novo otvorjeno

brivnico.

Postrežba prvovrstna. Cene nizke.

Kupujem izpadle in rezane ženske lase. Izdelujem kite (Haarzöpfe) po najnižjih cenah.

Za obilen poset se priporoča

Anton Librič, brivce in lasničar, Štore p. Celju.

Naznanilo.

Naznanjam sl. občinstvu, da sem prevzela z dnem 8. maja 1921

staroznano gostilno „PRI LEVU“

Goiposvetska cesta šte. 16.

Točila bom priznana dobra vina kot ljutomercana, Gadov-pečana, bizeljsko rdeče in belo. Za gorka in mrzla jedila dobro poskrbljeno. — Lep senčnat vrt. — Prostoren hlev za konje na razpologo.

Za obilen poset se sl. občinstvu priporoča s spoštovanjem **Rozi Legat**, gostilničarka.

Jugoslovansko industrijsko podjetje sprejme takoj več tovarniških zidarjev.

Ponudbe naj se pošljejo upravi Napreja pod šte. 708/21.

Milan Jermica & Komp. D. A.

v Belgradu

ima na prodaj poleg nafte in bencin-motorjev kakor tudi bencin-lokomobilov prvovrstnih fabrikatov, tudi sledeče

Gleichstrom - motorje:

1 komad po 440 voltov, 85 amper, 40 kw.

5 komadov po 440 voltov, 26.5 amperov, vsaki po 13.6 P.S.

Stikarski in barvarski pomočniki

dobijo takoj službo proti dobri plači

pri P. BOŠEK, Karlovac.

Žalostnim srcem javljamo, da je danes ob 1/412 uri ponoči umrla naša draga hčerka, ozir. sestra in teta, gospodična **Mici Dražil** v mladostni dobi 23 let po daljši mučni boleznj za vedno zatislila oči. Pogreb drage rajnice bo v petek, 13. maja ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Breg št. 20 na pokopališče k sv. Križu. Ljubljana, 11. maja 1921. **Žalujoča rodbina Dražilova.** Brez vsakega posebnega obvestila.